

НАВЧАЛЬНА ПЛАН-ПРОГРАМА
курсу професійного розвитку науково-педагогічних працівників

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою: Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Голова робочої групи:

полковник КАПІНУС Олександр Сергійович – доктор педагогічних наук, професор, начальник кафедри поведінкових наук та військового лідерства Інституту психологічної підтримки персоналу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного;

Члени робочої групи:

полковник ЗІРКЕВИЧ Валентин Миколайович – кандидат технічних наук, доцент, начальник навчального відділу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного;

підполковник МАЦЕВКО Тарас Михайлович – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри поведінкових наук та військового лідерства Інституту психологічної підтримки персоналу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного;

підполковник ОКАЄВИЧ Анастасія Валеріївна – доктор філософії, доцент кафедри поведінкових наук та військового лідерства Інституту психологічної підтримки персоналу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного;

працівник Збройних Сил України МУЗИЧКО Леся Тарасівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри поведінкових наук та військового лідерства Інституту психологічної підтримки персоналу Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальна план-програма є основним документом Національної академії сухопутних військ, в якому узагальнюється зміст підготовки слухачів курсів та вимоги до його компетентності. В ході розробки план-програми було враховано матеріали курсів Foundational Faculty Development Program (FFDP) Програми НАТО з удосконалення Військової освіти DEEP, а також довідкові матеріали спільної директиви стратегічних командувань НАТО з питань освіти та індивідуальної підготовки (E&ITD/Bi-SCD 075-007).

Матеріал курсу дозволить збагатити знання та вміння слухачів з питань особливостей використання різноманітних моделей та типів навчання, застосування сучасних освітніх практик та технологій, інструментарію та платформ для ефективної реалізації занять, сучасного планування дизайну навчального процесу, визначення очікуваних результатів слухачів та методів їх оцінювання і оцінки досягнень.

Очікуваний результат навчання:

1. Планувати та проводити заняття з використанням активних, інтерактивних методів навчання з урахуванням особливостей навчання у вищих військових навчальних закладах.
2. Диференціювати підходи до активізації навчання у закладах вищої освіти
3. Оцінювати результати навчання за розробленими критеріями
4. Розробляти нові методи активізації навчання.

Побудова навчального процесу.

Загальний бюджет навчального часу складає 90 години (2 тижні).

З них: занять під керівництвом викладача: 60 год., самостійної роботи: 30 год.

Тривалість навчального дня: щодня під керівництвом 6 годин, самостійна робота 2 години.

Заняття проводяться у вигляді пар (дві академічних години по 45 хвилин), з перервами: між академічними годинами – 5 хвилин, між парами – 15 хвилин.

Основними видами навчальних занять є: групові та практичні заняття.

При засвоєнні навчального матеріалу, підготовці до занять, слухачам доцільно враховувати новітні погляди на організацію освітньої діяльності науково-педагогічних працівників, що дозволяє глибше і більш усвідомлено засвоїти зміст курсів професійного розвитку викладацького складу у сучасних умовах.

Контроль за успішністю навчання.

Перевірка успішності та якості підготовки слухачів здійснюється під час поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться після виконання слухачами творчих завдань та оформлення відповідних звітних матеріалів за вимогою керівників занять.

В ході самостійної роботи слухачам курсів рекомендується самостійне вивчення навчально-методичних матеріалів за програмою підготовки.

Поточний контроль проводиться після виконання слухачами творчих завдань та оформлення відповідних звітних матеріалів за вимогою керівників занять.

Порядок проведення підсумкового контролю випускників

Підсумковий контроль – перевірка успішності та якості підготовки слухачів здійснюється під час проведення відкритого підсумкового заняття тими хто навчається.

Підсумкове заняття готується самостійно тими, хто навчається, з використанням методів, викладених під час проведених занять.

Оцінка слухачів визначаються як "залік", "незалік".

Інформаційно-методичне забезпечення:

1. Путівник із розробки навчальних планів та програм підвищення кваліфікації викладачів, НАТО “DEEP”, 2022.
2. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
3. Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007 (24 березня 2025 року): Спільна директива стратегічних командувань НАТО: довідкові матеріали/ [колектив авторів]. – К. : ВІКНУ, 2025. – 263 с.
4. Педагогічні технології та методи навчання у схемах і таблицях: навч. – метод. посіб. – Х. : ХНУПС, 2019. – 98 с.
5. Abbot, S., ed. “Critical Thinking”, The Glossary of Education Reform, August 29, 2013, accessed April 15, 2022.
6. Brookfield, S. (1995). Adult learning: An overview. In A. Tuinjmman (Ed.), International encyclopedia of education. Oxford, UK: Pergamon Press.
7. Cox, E. (2015). Coaching and adult learning: Theory and practice. New Directions for Adult and Continuing Education, 148(Winter 2015), 27-38.
8. Gregory, R.W. (2009). Student motivation. Paper submitted in partial fulfillment of a Master Teacher Program.
9. Ginsberg, M.B., & Wlodkowski, J.R. (2009). Professional learning to promote motivation and academic performance among diverse adults. CAEL Forum. Retrieved from http://www.ncrcadvocates.org/PublicDocs/Colleges/Learning_Never_Ends_CAE_L_Forum_and_News_2009.pdf
10. Kolb, D.A. (2015). Experiential learning: Experience as the source of learning and development (2nd ed.). Upper Saddle Ridge, NJ: Pearson.
11. <http://www.mil.gov.ua>
12. Manis, C. (2012). Peer evaluation form. Retrieved from <http://www.dailyteachingtools.com/images/500PeerEval.jpg>

13. Office of Educational Technology. (2016). Assessment: Section 4: Measuring for Learning. Retrieved from <https://tech.ed.gov/netp/assessment/>.

14. “A model of learning objectives”. Retrieved from <http://www.celt.iastate.edu/wp-content/uploads/2015/09/RevisedBloomsHandout-1.pdf>

15. Ramey, K. (2013). What is technology: Meaning of technology and its use. Retrieved from <http://www.useoftechnology.com/what-is-technology/>

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА НАВЧАЛЬНИМИ ТЕМАМИ

№ з/п	Найменування навчальної дисципліни (предмету навчання)	Загальний обсяг (годин)		
		всього	аудиторних	самостійної роботи
1.	Тема 1. Організація навчання дорослих.	18	12	6
2	Тема 2. Формулювання навчальних цілей.	10	6	4
3	Тема 3. Методи навчання.	30	18	12
4	Тема 4. Оцінювання.	10	6	4
5	Тема 5. Проектна робота.	22	18	4
Всього годин		90	60	30

Назви тем та розподіл навчального часу по видам навчальних занять

№ з/п	Види навчальних занять, контрольні заходи	Всього годин	з них		Тема занять та навчальні питання
			Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
1	Вступний контроль	2	2		Діагностичне оцінювання, порядок, зміст та оцінювання на курсі
Тема 1. Організація навчання дорослих.					
1	Групове заняття	2	1	1	Заняття 1. Особливості навчання дорослих. 1. Становлення та розвиток андрагогіки. 2. Основні підходи до навчання дорослих. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 1.
2	Групове заняття	2	1	1	Заняття 2. Робота з аудиторією (сприйняття інформації). 1. Особливості сприймання та обробки інформації (типи сприймання інформації; стилі навчання за Колбом). 2. Адаптація методики проведення власних занять, враховуючи особливості аудиторії. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 2.

1	2	3	4	5	6
3	Групове заняття	4	2	2	Заняття 3. Мотивація здобувача освіти. 1. Психологічні аспекти мотивації. Внутрішня та зовнішня мотивація. Загальні принципи мотивації Келлера. 2. Формування мотиваційного поля освітнього закладу. 3. Шляхи та методи підвищення мотивації в освітньому процесі. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 3.
4	Практичне заняття	8	6	2	Заняття 4. Тренінг "Навички презентації викладача". 1. Структура побудови виступу. 2. Алгоритм підготовки до виступу. 3. Техніки утримання уваги аудиторії. 4. Практичні інструменти щодо оформлення презентаційних матеріалів відповідно до "Керівництва з використання графічного стилю у візуальній комунікації Збройних Сил України". <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 4.
Всього за тему		18	12	6	
Тема 2. Формулювання навчальних цілей.					
5	Групове заняття	6	4	2	Заняття 1. Формулювання навчальних цілей (Таксономія Блума). 1. Таксономія навчальних цілей та результатів Б. Блума, підходи до визначення навчальних цілей. 2. Підбір дієслів по Блуму, спроможності, які може демонструвати, той хто навчається. 3. Формулювання результатів за рівнями таксономії Блума. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 1.
6	Групове заняття	4	2	2	Заняття 2. Зворотне планування. 1. Основні підходи до зворотного планування. 2. Практика зворотного планування. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 2.
Всього за тему		10	6	4	

Тема 3. Методи навчання.					
7	Групове заняття	6	4	2	Заняття 1. Активні методи навчання. 1. Активні методи навчання та їх значення в освітньому процесі. 2. Сутність різних активних методів навчання. 3. Доцільність застосування активних методів навчання. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 1.
8	Практичне заняття	10	6	4	Заняття 2. Вибір активних методів навчання для досягнення навчальних цілей різного рівня складності. 1. Підбір активних методів навчання. 2. Застосування активних методів навчання. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 2.
9	Групове заняття	4	2	2	Заняття 3. Сучасні цифрові інструменти проведення занять. 1. Класифікація цифрових інструментів. 2. Приклади застосування цифрових інструментів в освітньому процесі. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 3.
10	Практичне заняття	10	6	4	Заняття 4. Впровадження сучасних інформаційних технологій в активних методах навчання. 1. Планування та модифікація сучасних інформаційних технологій в розроблені методи активного навчання. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 4.
Всього за тему		30	18	12	
Тема 4. Оцінювання.					
11	Групове заняття	2	2	-	Заняття 1. Контроль і оцінювання. 1. Інструментарій оцінювання програми/заняття. 2. Контроль і оцінювання програми/заняття. 3. Система контролю та оцінювання навчальних досягнень.

12	Практичне заняття	4	2	2	Заняття 2. Інструменти оцінювання в освітньому процесі. 1. Формувальне та підсумкове оцінювання як інструмент підвищення якості освіти. 2. Практичне застосування реальних інструментів оцінювання. 3. Методи зворотного зв'язку. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 2.
13	Практичне заняття	4	2	2	Заняття 3. Діагностичне оцінювання та розробка рубрик (критеріїв оцінювання) навчальних досягнень здобувачів освіти. 1. Діагностичне оцінювання та його роль у навчальному процесі. 2. Визначення та структура рубрики (критерії, рівні оцінки, опис кожного рівня). 3. Розроблення рубрик (критеріїв оцінювання) для конкретної навчальної ситуації. <i>Самостійна робота:</i> виконати завдання на підготовку до заняття 3.
Всього за тему		10	6	4	
Тема 5. Проєктна робота.					
14	Проєктне навчання	22	18	4	Заняття 1. Презентація проєктів мікрозаняття. 1. Основні етапи проєктування. 2. Презентація: ресурси та інструменти. <i>Самостійна робота:</i> виконати самоаналіз проведеного заняття.
Всього за тему		22	18	4	
Всього за курс		90	60	30	